

Nr 108.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående användande av femte huvudtitelns allmänna besparingar till täckande av merkostnad för utförande av minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa; given Stockholms slott den 13 februari 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att, utöver det belopp av 16,000 kronor, som enligt medgivande av 1918 års lagtima riksdag tagits i anspråk av femte huvudtitelns allmänna besparingar för utförande av minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa, må för oförmälda ändamål av nämnda besparingar användas ett ytterligare belopp av 7,208 kronor 18 öre.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13
februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLMER,
Statsråden: PETRÉN,
                NILSON,
                LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
                UNDÉN,
                THORSSON,
                HOLMQUIST,
                OLSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna, anhöll här-
efter att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan om bestridande
av uppkommen merkostnad för utförande av minrälsanordningar å kanon-
båtarna Rota och Disa samt anförde därvid följande.

Efter framställning av Kungl. Maj:t (i proposition nr 36) medgav
1918 års lagtima riksdag (enligt skrivelse nr 146), att av femte huvud-
titelns allmänna besparingar finge användas ett belopp av 16,000 kronor för
utförande av minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa. Med
dessa anordningar avsågs, att nämnda fartyg, vilka vid mobilisering
skulle tjänstgöra såsom mindepåfartyg, därjämte skulle bliva tjänliga för
att vid behov användas för verkställande av minering.

Sedan marinförvaltningen den 24 maj 1918 anmodat varvschefen
vid flottans station i Stockholm att gå i författning om anordnande å
nämnda kanonbåtar av räls för minutläggning i överensstämmelse med

ett genom bemålde varvschefs försorg i november år 1916 uppgjort förslag, har chefen för ingenjördepartementet vid stationen i en till varvschefen den 19 september 1919 avläten skrivelse, vilken av varvschefen överlämnats till marinförvaltningen, anmält, att det under ifrågavarande arbetes gång visat sig, att de anvisade medlen vore otillräckliga och att en brist uppstått å 4,455 kronor 2 öre. Till följd härav hade — enligt vad chefen för ingenjördepartementet vidare meddelat — arbetena den 8 september 1919 avbrutits med undantag beträffande några mindre målningensarbeten, som måst utföras för att hindra materielens förfarande genom rostning. Återstående arbeten beräknades, inklusive driftpålägg, uppgå till omkring 14,000 kronor, vadan för slutförande av arbetena i deras helhet erfordrades i runt tal 18,500 kronor. De återstående arbetena utgjordes av, å kanonbåten Rota: utbyggnad av däckets för banornas framdragande och uppmontering av de färdigställda detaljerna, samt å kanonbåten Disa: uppässning av 20 st. räslängder, anbringande av stuvningsanordningar för samtliga räslängder och syllar, förändring av en luftventilator, iordningställande av isolering m. m. i kök och badrum, förändring och uppsättning av räckan, uppsättning av fästen för aktra mastens stag, uppsättning av spel och bom på förliga masten, målning och märkning av räls och syllar samt övrig målning efter minbanornas aptering. Anledningen till att den i november 1916 uppgjorda kostnadsberäkningen för ifrågavarande arbeten icke visat sig hållbar borde enligt chefens för ingenjördepartementet mening sökas i de sedan nämnda tid oerhört stegrade materialkostnaderna och de ökade arbetslönerna samt det numera föreskrivna driftpålägget.

Därefter har varvschefen i skrivelse till marinförvaltningen den 6 december 1919 meddelat, att den uppkomna bristen utgjorde — i stället för förut uppgivet belopp, 4,455 kronor 2 öre — 7,208 kronor 18 öre, vilket berodde därpå, att tidigare beställda 2 st. mastspel, ett för vardera fartyget, för vilka sammanlagda kostnaden uppginge till 1,400 kronor, först senare levererats och likviderats samt att vissa kostnader för under september månad år 1919, innan arbetena avbröts, verkställda åtgärder, vilka betingat en kostnad av 1,353 kronor 16 öre, av förbiseende vid ingenjördepartementet icke kommit att medtagas i den förut uppgivna bristen. De beräknade utgifterna för utförandet av de återstående arbetena reducerades på grund härav i motsvarande mån till 14,000 — (1,400 + 1,353: 16) = 11,246 kronor 84 öre.

Med anledning av vad sålunda förekommit har marinförvaltningen i skrivelse den 9 nästlidna januari hemställt om medgivande, att för

täckande av ifrågavarande brist å anslaget till minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa måtte få användas ett belopp av 7,208 kronor 18 öre av femte huvudtitelns allmänna besparingar. Vidkommande slutförandet av ifrågavarande arbeten å nämnda fartyg, som marinförvaltningen med hänsyn till nu rådande förhållanden icke ansåge vara av särdeles trängande natur, har ämbetsverket anhållit, att kostnaderna härför, 11,246 kronor 84 öre, finge bestridas av den till varvschefens vid flottans station i Stockholm förfogande ställda andelen av anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, i den mån detta anslag därtill lämnade tillgång.

Departements-
chefens
yttrande.

Den vid utförande av ifrågavarande minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa hittills uppkomna merkostnaden, 7,208 kronor 18 öre, har, enligt vad förut nämnts, sin huvudsakliga grund i den stegring av material- och arbetspris, som inträtt under tiden från hösten år 1916, vid vilken tidpunkt kostnadsberäkningen för ifrågavarande arbeten uppgjorts, till september år 1919, då arbetena avbrutits. Vid sådant förhållande anser jag mig böra tillstyrka, att medel nu beredas för merkostnadens täckande; och finner jag i likhet med marinförvaltningen lämpligt, att femte huvudtitelns allmänna besparingar i erforderlig mån för ändamålet tagas i anspråk. Enligt vad jag inhämtat, uppgingo dessa besparingar vid 1919 års utgång till omkring 30,500 kronor. Då riksdagens medverkan för användande av femte huvudtitelns allmänna besparingar för omförmälda arbeten tidigare påkallats, synes mig, ehuru 1918 års lagtima riksdag förklarar hinder ej möta för att även under pågående riksdag disponera besparingar å huvudtitlarna, riksdagens medgivande böra inhämtas till anlåtande av femte huvudtitelns allmänna besparingar jämväl för bestridande av berörda merkostnad.

Sedan riksdagen fattat beslut härutinnan, torde jag få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan om sättet för gäldandet av det ytterligare erforderliga kostnadsbeloppet för slutförandet av berörda arbeten, vilket belopp av marinförvaltningen beräknats till 11,246 kronor 84 öre. I likhet med marinförvaltningen anser jag, att verkställandet av de återstående arbetena under nuvarande förhållanden icke är av brådskande beskaffenhet.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,
att, utöver det belopp av 16,000 kronor, som enligt medgivande av 1918 års lagtima riksdag tagits i anspråk av femte huvudtitelns allmänna

besparingar för utförande av minrälsanordningar å kanonbåtarna Rota och Disa, må för oförmälda ändamål av nämnda besparingar användas ett ytterligare belopp av 7,208 kronor 18 öre.

Till vad departementschefen sålunda hemställt, tacktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, lämna bifall; och skulle proposition till riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.
